

มหาวิทยาลัยพระไตรปิฎกหินอ่อน

แห่งเดียวในประเทศไทย

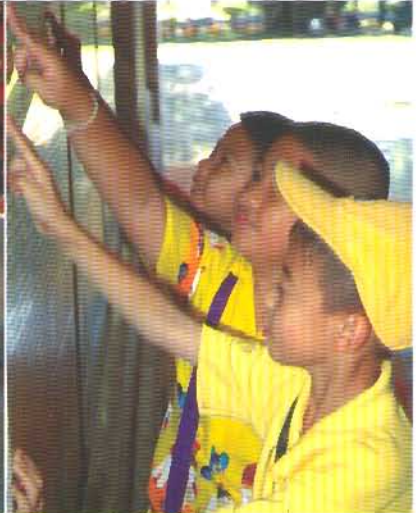
จุไรรัตน์ มิตฺติ*

พุทธมณฑล ในเนื้อที่ ๒,๕๐๐ ไร่ สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์ของความเจริญรุ่งเรืองในพระพุทธศาสนา เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๐๐ เป็นปีที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน ล่วงเลยมาครบ ๒,๕๐๐ ปี รัฐบาลจึงได้มีดำริจัดสร้างปูชนียสถานขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์ของความเจริญรุ่งเรืองในพระพุทธศาสนาของประเทศไทย ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นเมืองแห่งพระพุทธศาสนา เมืองคู่พระประธาน พุทธมณฑลเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวพุทธทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า **“พระศรีศากยะทศพลญาณประธานพุทธมณฑลสุทรรศน์”** มีสิ่งขียนียสถาน ๔ ตำบล มีสวนต่างๆ ที่มีความสำคัญเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา และมีปูชนียวัตถุต่างๆ อีกมากมาย โดยสร้างขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา หรือบำเพ็ญศาสนกิจ

ที่แห่งนี้มีสิ่งสำคัญที่ควรจะต้องกล่าวถึงคือ **“มหาวิทยาลัยพระไตรปิฎกหินอ่อน”** ภายในพื้นที่ ๙ ไร่ เนื่องจากสร้างในสมัยรัชกาลที่ ๙ มหาวิทยาลัยนี้ ตั้งอยู่บนเกาะกลางน้ำด้านหลังองค์พระประธานพุทธมณฑล

มหาวิทยาลัยพระไตรปิฎกหินอ่อนเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก สถาปัตยกรรมไทย ลักษณะเป็นรูปทรงจัตุรมุขทั้ง ๔ ทิศ มีเจดีย์ใหญ่อยู่ตรงกลาง รายล้อมด้วยพระเจดีย์ ๙ ยอด แต่ละองค์ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ พระธาตุ พระสารีบุตรเถระ พระมหาโมคคัลลานเถระ พระธาตุพระสิวลีเถระ และพระผงวัดปากน้ำ ภายในอาคารเป็นสถานที่ประดิษฐานพระไตรปิฎกหินอ่อน จำนวน ๑,๔๑๘ แผ่น หรือ ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์

*เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ กองพุทธสารนิเทศ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

พระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา แบ่งเป็น ๓ ปิฎก คือ ๑. พระวินัยปิฎก ว่าด้วยวินัย หรือข้อบัญญัติเกี่ยวกับความประพฤติ ความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม และการดำเนินสิ่งสมกิจต่างๆ ของ ภิกษุสงฆ์และภิกษุณีสงฆ์ ๒. พระสุตตันตปิฎก ว่าด้วยสูตรหรือพระธรรมเทศนาที่ตรัสแก่บุคคลต่างๆ เป็นคำสนทนาโต้ตอบบ้าง การบรรยายธรรมบ้าง หรือ ร้อยกรองบ้าง ร้อยแก้วบ้าง ร้อยแก้วผสมร้อยกรองบ้าง ตลอดถึงเทศนาของพระสาวกองค์สำคัญๆ บางรูป ๓. พระอภิธรรมปิฎก ว่าถึงหลักธรรมต่างๆ ที่อธิบาย ด้านวิชาการล้วนๆ ไม่เกี่ยวกับบุคคล หรือเหตุการณ์ ส่วนมากเป็นคำสอนด้านจิตวิทยา และอภิปรัชญา ในพระพุทธศาสนา

การจารึกพระไตรปิฎกลงบนหินอ่อน เกิดจาก คำริของสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ เจ้าอาวาส วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ครั้งเมื่อดำรงตำแหน่งที่ พระธรรม-ปิฎกยาบดี และคณะศิษยานุศิษย์ โดยการนำของ ท่านอาจารย์ตรีธา เนียมขำ ได้พิจารณาเห็นว่า เมื่อปี พุทธศักราช ๒๕๓๐ คณะสงฆ์และรัฐบาลได้ทำ การสังคายนาพระธรรมวินัย ตรวจชำระพระไตรปิฎก ทั้งภาษาไทยและภาษาบาลี ในพระบรมราชูปถัมภ์ เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระชนมพรรษา ๕ รอบ สมควรจะได้จารึกพระไตรปิฎก ลงบนแผ่นหินอ่อนให้เป็นสิ่งที่คงทนถาวรยืนนาน เพื่อถวายเป็นพุทธบูชาเพื่อบูชาพระคุณพระมงคลเทพมุนี หลวงพ่อวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ และเพื่อเป็นการเฉลิม พระเกียรติในมงคลสมัยรัชมังคลาภิเษกของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงได้ดำเนินการจารึกพระไตรปิฎก จำนวน ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ เป็นภาษาบาลีลงบน

แผ่นหินอ่อน ขนาดกว้าง ๑.๑๐ เมตร สูง ๒.๐๐ เมตร จำนวน ๑,๔๑๘ แผ่น ใช้งบประมาณในการจัดสร้าง ๒๐๐ ล้านบาทเศษ สมาคมศิษย์หลวงพ่อวัดปากน้ำ ใช้งบประมาณในการจัดสร้าง โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ในพิธีเปิดและสมโภช พระไตรปิฎกหินอ่อน ณ พุทธมณฑล เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๒ นอกจากเป็นที่ประดิษฐาน พระไตรปิฎกหินอ่อนแล้ว ยังมีภาพจิตรกรรมฝาผนัง เกี่ยวกับ พุทธประวัติ ประวัติการสังคายนาพระไตรปิฎก การประดิษฐานพระพุทธศาสนาในประเทศไทย และ ประวัติเกี่ยวกับความเป็นมาพร้อมทั้งขั้นตอน การดำเนินงานในงานจารึกพระไตรปิฎกหินอ่อน เพื่อจะได้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าวิชาการทางพระพุทธ ศาสนา

พระไตรปิฎกเป็นมรดกอันล้ำค่าที่ตกทอดมาสู่ ยุคปัจจุบัน ด้วยระยะเวลาอันยาวนานถึง ๒๕๔๙ ปี เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่นักเรียน นิสิต นักศึกษา หรือประชาชนชาวไทย และชาวต่างประเทศจะได้ ไปศึกษาหรือหาโอกาสเข้าชม เพราะถือเป็นพระศาสนา ของบรรดาพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ดังที่พระพุทธองค์ ได้ตรัสไว้ในมหาปรินิพพานสูตรว่า

“อาบนท์ ธรรมและวินัยใดที่เรตถาคค
แสดงไว้แล้ว บัญญัติไว้แล้วแก่เธอก็หลาย
ธรรมและวินัยนั้น จักเป็นศาสนดาของเธอ
ก็หลาย เมื่อเรตถาคคล่วงลับไปแล้ว